

עמ"ת 37780/07/15 - אריה אבוחצירא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני: כב' השופט דוד חשין, נשיא

עמ"ת 37780-07-15
27 יולי 2015

אריה אבוחצירא

מדינת ישראל

העורר:

נגד

המשיבה:

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' הנשיא אביטל חן) במ"ת 2150-05-15 מיום 15.6.15.

רקע

2. נגד העורר הוגש (ביום 7.5.15) כתב אישום הכולל שני אישומים בגין נהיגת רכב בשכרות. על-פי האמור באישום הראשון, ביום 5.5.15, בשעה 17:55 לערך, נהג הנאשם ברכב ברחוב דרך חברון בירושלים. באותן נסיבות נהג העורר כשהוא שיכור, כך שבבדיקת שתן לגילוי סם מסוכן שנערכה בגופו, על פי דרישת שוטר ובהסכמת העורר, התגלה סם מסוג קוקאין. על-פי האישום השני, ביום 14.4.15, בשעה 16:00 לערך, נהג העורר ברכב ברחוב שליו בשכונת גילה בירושלים. באותן נסיבות נהג העורר ברכב כאשר הוא שיכור, בכך שסירב ליתן דגימת שתן לגילוי סם מסוכן בגופו על-פי דרישת שוטר כחוק.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביקשה המשיבה לעצור את העורר עד תום ההליכים בעניינו.

4. לאחר שנערך דיון בבקשה, קבע בית משפט קמא, בהחלטתו מיום 7.5.15, כי לענין האירוע מושא האישום השני (המוקדם בזמן), "**לא ברור לבית המשפט מה היה החשד הסביר שבגינו עוכב המשיב ומדוע חשדה משטרת ישראל כי נהג רכב בשכרות**" (עמ' 6, שורות 18-19). בית המשפט הוסיף וקבע כי ככל שחשדה המשטרה כי העורר נוהג בשכרות, הרי שבהתאם להנחיות אגף התנועה של משטרת ישראל היה עליה לערוך לו בדיקת מאפיינים, וכי "**בדיקת שתן להבדיל מבדיקת נשיפה מצריכה חשד סביר והדברים ידועים**" (שם, 6, בשורה 27). עוד הוסיף בית המשפט, כי העורר אף לא נפסל מלנהוג בתיק זה בפסילה מינהלית, והמדובר במקרה נדיר בתיקי שכרות, ובפרט בתיקים בהם מסרבים החשודים להיבדק (ראו את טופס השימוע שערך רפ"ק רמי קוטלרסקי מיום 15.04.15, שם נומקה ההחלטה באמינותו של העורר).

5. אשר לאירוע מושא האישום הראשון (המאוחר בזמן), צוין כי מדו"ח הפעולה שנרשם על-ידי השוטר, עולה כי העורר עוכב לאחר שהשוטר שוחח עימו ועם אדם אחר, כאשר לאחר השיחה הבחין השוטר כי השניים אינם מדברים בצלילות. בעקבות זאת עלה אצלו החשד כי הם תחת השפעת סמים או אלכוהול. במקרה זה לא סירב העורר להיבדק ומסר בדיקת שתן אשר נשלחה לבדיקה טוקסולוגית. בית משפט קמא התייחס לממצאי בדיקה, לפיהם בבדיקה ראשונית של הדגימה שנבדקה עלה חשד כי קיים סם מסוכן או תוצר חילוף חומרים של סם מסוכן מסוג קוקאין. בית המשפט הוסיף וציין כי "**לא ידועה לבית המשפט בשלב זה הכמות ואף לא ידוע אם מדובר בחשד לנהיגה תחת השפעה או חשד לנהיגה לפיה החלופה הקלה יותר שהינה המצאות סמים בגופו של המשיב**" (עמ' 7, שורות 8-9).

6. לגבי האירוע הראשון נקבע כי הוא "**פגום ראייתית שכן מן התיק לא עולה חשד סביר לנהיגה תחת השפעה ומשכך לפחות ברמה הלכאורית, הדרישה למתן בדיקת שתן בוצעה שלא כדין**" (עמ' 7, שורות 17-19). לעומת זאת, נקבע כי האירוע השני "**מעלה חשד סביר לנהיגה תחת השפעת סם, או כאשר**

הסם מצוי בגופו של המשיב, ועניין זה יובהר, אם יובהר, כאשר תתקבל חוו"ד סופית בתיק" (עמ' 7, שורות 20-21).

7. באשר למסוכנות, נקבע כי בעברו של העורר עבירות פליליות, לרבות בענייני סמים, אלא שהעבירה האחרונה בוצעה בשנת 2007, בגינה הורשע המערער בשנת 2008 וריצה 24 חודשי מאסר בפועל, אותם סיים לרצות לפני כשנתיים. כן נקבע כי עברו התעבורתי של המשיב אינו מכביד ואין בו כדי להקים מסוכנות תעבורתית.
8. בית משפט קמא ציין כי הוא התלבט האם להורות על שחרור העורר למעצר בית עד לקבלת תסקיר, אולם הוא סבר, כי נוכח חומר הראיות ניתן להסתפק בפסילת המשיב מלנ ג ד תום ההליכים ובמעצר בית לילי (בין השעות 06:00-22:00). כן קבע בית משפט קמא כי "תום ההליכים" לעניין זה, הוא 1.12.15. נוכח האמור, הורה בית המשפט על שחרור המשיב בתנאים בכפוף להפקדה של 4,000 ש"ח כתנאי להתייצבות לכל דין ועמידה בתנאי השחרור; חתימה על ערבות עצמית בסכום של 10,000 ש"ח, וחתימה רעייתו של העורר על ערבות בסכום של 8,000 ש"ח. כן הורה בית משפט קמא על הכנת תסקיר מעצר.
9. על החלטה זו הגישה המשיבה ערר, אשר נדון בפניי חברי הנכבד, השופט רפי כרמל. בית המשפט, בהחלטתו מיום 8.5.15, דחה את הערר, בנימוק כי החלטת בית משפט קמא סבירה, אולם זאת בכפוף לשני שינויים: העלאת סכום ההפקדה ל-7,500 ש"ח (במקום 4,000 ש"ח), והעלאת סכום הערבות עליו תחתום רעייתו של העורר ל-15,000 ש"ח (במקום 8,000 ש"ח).
10. ביום 8.6.15, בהמשך להחלטת בית משפט קמא, הוגש תסקיר מעצר בענייניו של העורר. בתסקיר נכתב, בין היתר, כי שירות המבחן התרשם כי העורר ניהל במשך שנים רבות אורח חיים שולי עברייני, וכי נראה כי לאורך השנים נטמעו באישיותו נורמות עברייניות מגובשות. עם זאת, נכתב, במסגרת מאסרו האחרון, וכן מאז שחרורו, החליט לערוך שינוי כן באורחות חייו, כאשר בין כתלי הכלא החל לעבור שיקום וטיפול רגשי. כן נכתב, כי מאז שחרורו ממאסרו האחרון לא נפתחו בעניינו תיקים פליליים נוספים. שירות המבחן התרשם כי חרף העובדה כי העורר ניהל אורח חיים עברייני, כיום הוא מגלה מוטיבציה רבה להתפרנס באופן חוקי, להימנע ממעורבות פלילית ולהשקיע רגשית בתא המשפחתי אותו הזניח שנים רבות. לאור האמור, נקבע כי הערכת הסיכון להישנות עבירה פוגעת היא בינונית-נמוכה.
- שירות המבחן המליץ להקל בתנאי מעצר הבית ולבטל את מעצר הבית הלילי. כן המליץ השירות על הטלת צו פיקוח מעצרים למשך חצי שנה, ובכלל זה ביצוע בדיקות לגילוי שרידי סם באופן אקראי.
11. בעקבות הגשת התסקיר התקיים (ביום 15.6.15) עוד דיון בפני בית משפט קמא, במסגרתו ביקש העורר לבטל את מעצר הבית הלילי וכן את פסילת רישונו עד תום ההליכים. באותו יום ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אין מקום להורות על ביטול תנאי השחרור, זאת נוכח עברו הפלילי של העורר, במיוחד בתחום הסמים, והערכת שירות המבחן כי קיים סיכון בינוני-נמוך להישנות העבירה. עם זאת, נקבע בהחלטה כי כדי להקל על העורר בעבודתו יש לקצר את שעות מעצר הבית הלילי, כך שזה יחל בשעה 24:00 ויסתיים בשעה 06:00 למחרת. מאותם נימוקים, נקבע בהחלטה, כי אין לבטל את פסילת רישונו של העורר עד לתום ההליכים.
12. מכאן הערר שבפניי, אשר הוגש ביום 15.7.15 (חודש לאחר שניתנה ההחלטה בעניין), בגדרו מבקש העורר להורות על ביטול מעצר הבית הלילי וכן על ביטול פסילת רישונו הנהיגה שלו עד תום ההליכים.

טענות הצדדים

13. העורר טוען, כי נפלו פגמים בהתנהלות המשיבה הן באירוע הראשון הן באירוע השני, וכי הוא מתקשה להתעלם **"...מתחושת הרדיפה ומעודף המוטיבציה המושקעת בעניינו..."** (עמ' 1 לכתב הערר).
14. לטענת העורר, ההחלטה האחרונה בעניינו (מיום 15.6.15) אינה מנומקת דיה, שעה שעסקינן בחירותו של אדם. נטען, כי בית משפט קמא ביכר בהחלטתו את שולי האמור בתסקיר - כי הערכת הסיכון להישנות עבירה היא בינונית-נמוכה. לשיטת העורר, שירות המבחן **"שלא כהרגלו בקודש"** המליץ להקל בתנאי המעצר ולבטל את מעצר הבית " (עמ' 5 לכתב הערר). כן נטען, כי עיון מעמיק בתסקיר מלמד על כבדת הדרך אותה עבר העורר. שירות המבחן אף התייחס למכתב המלצה ממעסיקו הנוכחי של העורר, ממנו, כך העורר, ניתן ללמוד על השינוי המהותי בחייו. אלא שלדידו של העורר, בית משפט קמא התעלם ממכלול שיקולים אלה.
15. העורר מוסיף וטוען, כי המלצת שירות המבחן להטיל צו פיקוח מעצרים, ובכלל זה ביצוע בדיקות לגילוי שרידי סם באופן אקראי, מאיינת בהכרח את המסוכנות (ולו הלכאורית) להישנות מקרים דומים. כן נטען, כי בידי המשיבה יכולת להיעזר בבלשי הימ"ר של אגף התנועה ולבצע בדיקות פתע, תצפיות ומעקבים, כדי לבחון האם העורר מפר את תנאי הפסילה.
16. כן שגה בית משפט קמא, כך העורר, בכך שביכר את השיקול הנעוץ בעברו הפלילי של העורר בגין עבירת סחר בסמים ושלא לצריכה עצמית. העורר שילם את חובו לחברה בגין עבירה זו ואילו עברו התעבורתי אינו מכביד כלל. זאת ועוד, האירועים המיוחסים לעורר התרחשו בשעות היום ולא בשעות הלילה, ומשכך לא ברור מהי הנפקות של הותרת העורר במעצר בית לילי. צוין כי הגם שהפסיקה בסוגיית מעצר בית בעבירות כגון אלה שבנדון אינה אחידה, ניתן ללמוד שבמקרים דומים ואף חמורים מאלה שבעניינו, שוחררו נאשמים בתנאים מגבילים של פסילת רישיון עד תום ההליכים וערבויות מתאימות, וזאת במטרה למזער את הפגיעה בחירותם.
17. בדיון בפניי הוסיף ב"כ העורר והסביר, כי הערר הוגש חודש לאחר מתן ההחלטה מושא הערר, בין היתר נוכח הרצון לבחון האם העורר הפר את תנאי המעצר אם לאו. כן נטען כי העורר, בן 43, נשוי ואב לארבעה ילדים, רוצה לצאת לחופשות עם משפחתו.
18. ב"כ המשיבה טען, מנגד, כי במקרה הנדון קבע בית המשפט קמא וכב' השופט כרמל שיש ראיות לכאורה, עוד קודם לקבלת התוצאות הסופיות של בדיקת הדם שנערכה לעורר **"המראה שימוש נכבד בקוקאין"** (עמ' 2 לפרוטוקול בשורה 14-15). לשאלת בית המשפט השיב ב"כ המשיבה כי **"מספיק שיש ברמה המזערית ביותר, וזוהי נהיגה תחת השפעת סמים"** (עמ' 3 לפרוטוקול, בשורות 6-7). ב"כ המשיבה המשיך וטען, כי מרבית טענותיו של העורר דינן להתברר בהליך העיקרי, וכי בית משפט קמא פסק את שפסק לאחר ששמע את העורר. כן הציג ב"כ המשיבה את גיליונו הפלילי של העורר, והפנה, בין היתר, לכך שהעורר הורשע בשנת 2011 במתן ידיעה כוזבת ובהפרת הוראה חוקית.
19. ב"כ העורר, בתגובה, טען כי הראיות בנוגע לאישום הראשון הן בעייתיות. אשר לאישום השני, נטען כי העורר לוקח כדורי "פירקוסט" נוכח כאבים מהם הוא סובל לאחרונה, וככל שיהיה צורך תוגש חוות דעת **"שהם נמצאים בסם מסוג קוקאין"** (שם, שורות 14-15).

דין והכרעה

20. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים מצאתי כי דין הערר להידחות.
21. פתח דבר, אציין כי העורר כיוון את חיצו טיעוניו בעיקר כלפי החלטת בית משפט קמא להורות על מעצרו הלילי, הגם שבשולי הערר התבקש סעד של ביטול ההחלטה להורות על פסילת רישיונו עד תום ההליכים.

בעניינו.

22. בערר חזר העורר על טענותיו בנוגע לפגמים שנפלו, לטענתו, בהתנהלות המשיבה. עניין זה נדון על-ידי בית משפט קמא במסגרת החלטתו מיום 7.5.15, אשר הצביעה על פגמים ראיתיים באירוע הראשון. לפגמים אלה ניתן משקל במסגרת ההחלטה האמורה, ולא מצאתי כל עילה להתערב בכך.

23. העורר הפנה לתסקיר המעצר בעניינו, וציין כי מדובר בתסקיר חיובי, אשר מן הראוי היה לאמץ את המלצותיו במלואן. כן ציין העורר את רצונו לבלות זמן עם ילדיו, וטען כי תנאי השחרור פוגעים גם בהם. אכן, הגם שמדובר בתסקיר המציין את השינוי לטובה אותו עבר העורר בחייו, הרי שלצד זאת נקבע כי הסיכוי להישנות העבירה היא נמוכה-בינונית. יתר על כן, לעורר עבר פלילי מכביד, בין היתר, כאמור, בעבירה של סחר בסמים (הגם שחלף מאז זמן מה), ולצד זאת הרשעה משנת 2011 בעבירות של מתן ידיעה כוזבת והפרת הוראה חוקית. בנסיבות האמורות, סבורני כי החלטת בית משפט קמא היא החלטה סבירה, המאזנת כראוי בין השיקולים השונים. ודוק, יש לזכור כי במסגרת החלטתו האחרונה של בית משפט קמא צומצמו השעות בהן על העורר לשהות במעצר בית לילי, וגם בכך יש כדי להקל על העורר. אשר לפסילת רישונו של העורר עד תום ההליכים, בהינתן תוצאות הבדיקה, העובדה כי בית משפט קמא קבע כי תום ההליכים בעניינו של העורר לעניין פסילת הרישיון הוא 1.12.15, ויתר השיקולים שנמנו לעיל, אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא אף בעניין זה.

24. יוער כי לא נעלמה מעיני טענת העורר בנוגע למשככי כאבים אותם הוא נוטל. אלא שטענות אלה הועלו כבר בפני בית משפט קמא (ראו פרוטוקול הדיון מיום 7.5.15 בעמ' 3 בשורות 30-31) ועמדו לנגד עיניו עת נתן את החלטתו הראשונה. לא מצאתי כי יש בנימוק זה כדי לשנות, בשלב זה, שעניינו בהליך מעצר עד תום ההליכים.

25. לצד האמור, בהינתן שחלף זמן מה ממועד מתן ההחלטה הראשונה בעניינו של העורר (ביום 7.5.15), והעובדה כי לא נסתרה טענת העורר כי במהלך תקופה זו לא הפר את תנאי שחרורו, הרי שככל שתוגש בקשה לעיון חוזר לאחר יום 1.10.15 יביא בית משפט קמא בחשבון שיקוליו את התקופה שחלפה, כמו גם את התנהלותו של העורר במהלך תקופה זו, ויחליט כמיטב חוכמתו ושיקול דעתו.

26. בכפוף לכך, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"א אב תשע"ה, 27 יולי 2015, במעמד הצדדים.

דוד חשין, נשיא